

Česká republika

Česká školní inspekce

Jihočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Speciální školy, Jindřichův Hradec, Jarošovská 1125/II

Jarošovská 1125/II, 377 01 Jindřichův Hradec

Identifikátor školy: 600 022 331

Termín konání tematické inspekce: 4. březen – 5. březen 2003

Čj.:	071 1499/03-005007
Signatura:	tg3nw503

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Speciální školy zřizuje Jihočeský kraj se sídlem v Českých Budějovicích jako příspěvkovou organizaci. Speciální školy zajišťují výchovně vzdělávací činnost pro široké spektrum žáků s mentálním postižením. Sdružují zvláštní školu, pomocnou školu, školní družinu, školní klub, speciální základní školu při nemocnici a speciální mateřskou školu při nemocnici. Na základě potřeb spádové oblasti dále zřizují speciální třídu pro žáky s lékařskou diagnózou autismus, ve které byla provedena tematická inspekce.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- Personálních podmínek ve speciální třídě pro žáky s lékařskou diagnózou autismus
- Materiálně-technických podmínek ve speciální třídě pro žáky s lékařskou diagnózou autismus
- Průběhu a výsledků vzdělávání ve speciální třídě pro žáky s lékařskou diagnózou autismus

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Ve speciální třídě pro žáky s lékařskou diagnózou autismus (dále jen speciální třída) vyučují dvě učitelky. Jedna je odborně a pedagogicky způsobilá, další je absolventkou VOŠ sociálně právní a v současné době dálkově studuje speciální pedagogiku. Obě učitelky spolu velmi dobře spolupracují a ve speciální třídě vyučují všechny předměty. Pedagogické obsazení třídy doplňuje asistentka žáka s výraznými poruchami chování.

V oblasti metodiky práce se zařazenými žáky spolupracují učitelky se speciálně pedagogickým centrem v Českých Budějovicích, které je garantem projektu AUTI tříd v Jihočeském kraji. Spolupráce se SPC je nárazová a probíhá nejčastěji v období při zařazování žáka do speciální třídy. Hospitační činnost je vzhledem ke specifickým potížím žáků s autismem realizována v omezené míře.

V rámci dalšího vzdělávání absolvovaly obě učitelky speciální kurz, který byl zaměřen na realizaci TEACCH programu, strukturalizaci a vizualizaci vzdělávací práce žáků s autismem. Další informace získávají z odborné literatury.

Personální podmínky ve speciální třídě mají velmi dobrou úroveň

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Speciální třída je umístěna na odloučeném pracovišti Otín – Bobelovka 90, Jindřichův Hradec v budově ústavu sociální péče. Velikost třídy, která je členěna na vzdělávací a relaxační část, odpovídá počtu pěti zařazených žáků. Ve třídě jsou zatím vytvořena pouze čtyři pracoviště, která umožňují realizaci strukturovaného režimu výuky. Pracovní koutky jsou označeny fotografiemi a barevně odlišené.

Učitelky a žáci používají učebnice a pracovní sešity pro pomocnou školu. Při jejich používání vycházejí ze vzdělávacího programu, podle kterého jsou pro žáky zpracovány individuální vzdělávací programy. Fond učebních pomůcek je široký. Aktivitou školy a učitelek se podařilo

získat širokou škálu různých didaktických a speciálních pomůcek nutných pro práci se žáky s autismem. Vyučující používají i radiomagnetofon, video, televizor a elektronické varhany.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání ve speciálně třídě mají velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE SPECIÁLNÍ TŘÍDĚ PRO ŽÁKY S LÉKAŘSKOU DIAGNÓZOU AUTISMUS

Realizace vzdělávacích programů

Všichni zařazení žáci jsou vzděláváni podle individuálních výchovně vzdělávacích programů. V souladu se závěry z klinického vyšetření a stanovenou diagnózou mají zpracované programy podle Vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy č. j. 24 035/97-22.

Vzdělávací programy jsou realizovány v souladu se zařazením do sítě škol.

Výuka všech žáků probíhá podle učebních osnov a učebních plánů výše uvedeného vzdělávacího programu. Rozsah osvojovaného učiva je vždy přizpůsoben individuálním předpokladům žáků.

Výuka je v souladu s učebními plány vzdělávacích programů a individuálními výchovně vzdělávacími programy

Povinná dokumentace (třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy) obsahuje všechny požadované záznamy o průběhu a obsahu výuky.

Povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání

Kontrola plnění učebních plánů a osnov je prováděna pravidelně. Učitelky vyhodnocují individuální výchovně vzdělávací programy. Vývoj žáků je zaznamenáván na videokazety. S vyhodnocením jsou seznamováni rodiče žáků i vedení školy, případně pracovnice ústavu sociální péče a speciálně pedagogického centra.

Systém kontroly plnění učebních plánů a osnov je účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání ve speciální třídě pro žáky s lékařskou diagnózou autismus

Průběh vzdělávání důsledně vychází z TEACCH programu a dodržování zásad strukturalizace a vizualizace. Obě učitelky respektují při přípravě na vyučování i v jeho průběhu individuálního přístupu k žákům a uplatňují pozitivní, optimistický pohled na možnosti jejich vzdělávání. Nedílnou součástí jejich práce je snaha o úzkou spolupráci s rodinami žáků.

Základní formou vzdělávání je systém strukturovaného učení. Na začátku každého dne mají žáci vizuálně znázorněny požadavky a úkoly, které je čekají. Materiály pro plnění úkolů mají uloženy na svých pracovních místech vlevo a po splnění je odkládají vpravo. Každý úkol je znázorněn pomocí piktogramů. V případě, že je žák se svými úkoly hotov, nebo se projeví zvýšená únava má možnost relaxovat a odpočinout si.

Zadávané úkoly vycházejí z individuálních výchovně vzdělávacích programů. Ve sledované výuce se vždy jednalo o úkoly přiměřeně náročné. Každému žákovi se dostalo při jejich plnění přiměřené podpory a pomoci ze strany učitelek. Všichni žáci mají problémy v komunikaci. Výrazně jim pomáhají soubory piktogramů, které používají nejen v průběhu výuky, ale i pokud potřebují požádat o odchod na toaletu, odpočinout si, nasvačit se apod. Pokud to je možné, používají učitelky i verbální komunikaci.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Výsledky vzdělávání a výchovy ve speciální třídě jsou pravidelně zjišťovány formou vyhodnocování plnění individuálních výchovně vzdělávacích programů. Vyhodnocení je podrobné a týká se kognitivní i behaviorální oblasti. S výsledky jsou seznamováni i rodiče žáků. Vyhodnocení je základem pro tvorbu dalšího programu. Z předložených hodnocení je zřejmý pokrok žáků ve většině oblastí, výrazně se zlepšují hlavně v rozvoji hrubé a jemné motoriky.

Výchovně vzdělávací práce ve speciální třídě je zaměřena na socializaci žáků, rozvoj kognitivních schopností a dovedností, zlepšování verbální i neverbální komunikace a minimalizaci problémů v chování. Systém vzdělávání a výchovy je založen na strukturalizaci, individualizaci a vizualizaci. V rámci výuky je sledováno praktické využívání získaných znalostí, dovedností a návyků. Žákům je vytvářen prostor pro komunikaci s učitelkami a podle jejich schopností je obsah učiva rozšiřován nebo redukován. V přiměřené míře jsou používány názorné a didaktické pomůcky. Celkově má průběh vzdělávání a výchovy velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol je v souladu se Zřizovací listinou
- Diagnostiku zařazených žáků provedlo klinické pracoviště
- Většina zařazených žáků je klienty ústavu sociální péče

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT ČR, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 6. 2. 2003, čj. 12 544/03-21 s účinností od 1. 2. 2003
2. Zřizovací listina vydaná Jihočeským krajem se sídlem v Českých Budějovicích dne 27. 11. 2001
3. Dodatek č. 3 ke zřizovací listině ze dne 16. 4. 2002
4. Osobní dokumentace učitelek ve speciální třídě pro žáky s lékařskou diagnózou autismus
5. Třídní výkaz a třídní kniha speciální třídě pro žáky s lékařskou diagnózou autismus za školní rok 2002/2003
6. Individuální výchovně vzdělávací programy žáků speciální třídě pro žáky s lékařskou diagnózou autismus
7. Osobní dokumentace žáků zařazených do speciální třídy pro žáky s lékařskou diagnózou autismus

ZÁVĚR

Speciální třída v současné době saturuje potřeby vzdělávání žáků s lékařskou diagnózou autismus ve spádové oblasti Jindřichův Hradec a dále žáků zařazených do ústavu sociální péče.

Jedna z učitelek, které působí ve třídě, má speciálně pedagogickou způsobilost. Obě učitelky se zúčastňují certifikovaných kurzů zaměřených na problematiku autismu. Jejich ochota

vzdělávat se a zájem o práci v této třídě se pozitivně odráží v průběhu a výsledcích vzdělávání a výchovy.

Fond učebních pomůcek umožňuje realizaci výchovně vzdělávací práce podle zásad strukturalizace a vizualizace. Používané vyučovací metody, komunikační metody a výchovné metody respektují schopnosti a možnosti žáků.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Vladimír Ira	.....

V Českých Budějovicích dne 28. března 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: .....

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Mgr. Petr Kubeš	.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: Krajský úřad Jihočeský kraj, U zimního stadionu 1952/2, 37076 Č. Budějovice	14. 4. 2003	1708/03
Zřizovatel: Jihočeský kraj, U zimního stadionu 1952/2, 37076 Č. Budějovice	14. 4. 2003	1708/03

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány